7/2022

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.004/00746
KONU :

A N K A R A
19/03 /2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :26.02.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2022-4529/15865 sayılı yazınız.

Trabzon Milletvekili Asım AYKAN'ın Bakanlığıma tevcih ettiği 7/2022 esas nolu yazılı soru önergesine verilen cevabın bir sureti ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr.Mehmet AYDIN
Devlet Bakanı

EK:2 Sayfa

DAĞITIM :
Gereği :
T.B.M.M. Bşk.lığı Gn.Sekr.

Bilgi :
Başbakanlığa

7/2022

Trabzon Milletvekili Sayın Asım AYKAN'ın ***"Ülkemiz ve Milletimiz tarih boyunca ekonomik, sosyal ve kültürel saldırıya maruz kalmıştır. Günümüzde benzer çalışmaların yeni muhtevalar kazanarak sürdürüldüğü görülmektedir. Milletimizin yaşadığı büyük depremler sonrası sıkıntılar ve ekonomik krizler sebebiyle insanlarımızın mağduriyetini fırsat bilen bu zihniyet insani yardım görüntüsünde Misyonerlik faaliyetleri yapmaktadır. Özellikle mağdur ve genç insanlarımızı hedef alan bu çalışmalar Milletimizin ve Devletimizin geleceğini tehdit eden boyuta ulaşmıştır"*** **şeklindeki Yazılı Soru Önergesi'nin altında yer alan soru (S) ve cevapları (C) aşağıya çıkarılmıştır.**

S. 1. Ülkemizde misyonerlik faaliyetlerinin sebebi nedir?

C. 1. Hıristiyanlık propagandası, sadece Ülkemize değil, tüm dünyaya yöneliktir. Şartlara göre yoğunluğu değişen *dinlerin rekabeti*, tarih boyunca görülmüştür. Mesela Protestan misyonerler, Osmanlı Anadolu coğrafyasına 1820'lerde girmişlerdir. Daha çok Ortodoksları Protestanlaştırmaya çalışan bu misyonerlerin açtıkları okul sayısı 1870'te 233 iken 1890'da 417'ye yükselmiş, okulların öğrenci sayısı 1870'te 5.880 iken 1890'da 17.556 olmuştur. Bu misyonerlerin açtığı kilise sayısı 1882'de 108, üye sayısı 7.490; 1900'de kilise sayısı 112 üye sayısı ise 12.109'dur.[1] Misyonerler 1920-1960 dönemi Türkiye'sine, 'karanlık dönem' demektedirler. Fakat 1960'tan sonra, özgürleşmeye paralel olarak misyonerlik ve enkültürasyon yoğunlaşmıştır. Söz gelişi, 10 ila 40. paraleller arasındaki dünya coğrafyasında 11 Eylül 2001 öncesinde misyoner sayısı 17.000 iken, sonrasında 25.000'e çıkarılmıştır.[2]

Konuya din ve vicdan özgürlüğü açısından bakılırsa, dinlerin anlatılması ve propagandasını yasaklayan hukuki bir hüküm yoktur. Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde olmamız, küreselleşmenin sonucu olarak iş ve turizm amaçlı nüfus hareketleri, ulaşım ve iletişim teknoloji ve araçlarının gelişmesi gibi nedenlerle, pratik olarak bu tür faaliyetlerin tamamen önlenmesi de mümkün görünmemektedir. Ancak, insanların zaaflarından faydalanarak menfaat sağlamayı, psikolojik baskıyı, din istismarını, siyasi ve ideolojik amaçları içeren "proselitizm" anlamındaki misyonerliği hoş karşılamak mümkün değildir. Zaten Anayasamızın 24, 25 ve 26. Maddeleriyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 9. Maddesi bu anlamdaki misyonerlik faaliyetlerini sınırlandırmıştır. Sadece dinin istismarı değil, Vatanımızın bütünlüğünü ve sosyal barışı tehdit eden bu tür faaliyetlere karşı Devletimizin ilgili birimleri üzerlerine düşen görevi yapmaya çalışmaktadır.

S. 2. Son günlerde Ülkemizde misyonerlik faaliyetlerinde Hıristiyanlığı seçen vatandaşlarımızın sayısında artış olduğu gazete ve televizyon haberlerinde görülmektedir. Misyonerlik faaliyetlerindeki ve Hıristiyanlığı tercih eden vatandaşlarımızın sayısındaki artışın sebepleri nelerdir?

C. 2. Bazı medya organlarında Hıristiyanlığı seçen vatandaşlarımızın sayılarına ilişkin rakamlar abartılıdır. Din değiştirdikleri söylenen vatandaşlarımızın sayısı bir kaç binle sınırlıdır. Bu faaliyetler gizli yapıldığından bazı vatandaşlarımızın gerçekten din değiştirip değiştirmedikleri ya da nasıl değiştirdikleri belli değildir. Propagandacıların ürettiği söylentiler karşısında dikkatli olunmalıdır. İnsanımızın moralini yıpratan ve *"şuyuu vukuundan beter"* türü haberleri yaymaktan herkes sakınmalıdır.

Her şeye rağmen misyonerler, Ülkemizin depremlere maruz kalması ve AB'ne giriş sürecinde olması, tüm dünyada kendisini hissettiren küreselleşmenin etkileri gibi nedenlerle ortaya çıkan kültürel ve ekonomik çalkantılar sonucunda zaaf içinde olabilen insanlarımıza yönelik propaganda yapma boşluğu bulabilmektedirler. Misyonerler, 11 Eylül olayını da kendileri için fırsat saymaktadır. Misyonerlik faaliyetlerinde gözlenen yoğunlaşmanın başlıca nedenleri bunlardır. Diyanet İşleri Başkanlığı başta olmak üzere tüm kurumlarımız, bu tür gelişmeler karşısında kendilerine düşen sorumluluğun farkında olarak, hangi tür önlemlerin alınmasının etkili ve kalıcı olacağını belirlemeye çalışmakta ve buna bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

---

[1] Uygur Kocabaşoğlu, Kendi belgeleriyle Anadoludaki Amerika: 19. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğundaki Amerikan Misyoner Okulları, İstanbul 1989, s. 131-32 ve 171.

[2] Ömer Turan, III. Beyin Fırtınası Toplantısı: "AB Sürecinde Misyonerlik, 15 Temmuz 2003.

7/2022

S. 3. Vatandaşlarımızın Hıristiyanlığı seçmelerindeki sebeplerin başında yeterli dini bilgilerinin olmadığı kanaati hakimdir. Bu konuda hangi tedbirler alınmaktadır?

C. 3. Aslında, insanlarımızın dini kültürü zannedildiği kadar zayıf değildir. Dini bilgilerinde eksiklik olsa da, dini şuurları canlıdır. Okullarımızda Milli Eğitim Bakanlığımız tarafından, İlk Öğretimin 4. sınıfından itibaren lise son sınıfa kadar *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi* verilmektedir. Bakanlık, bu dersin daha etkin ve verimli hale getirilmesi yönündeki çabalarını sürdürmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığımız, camilerde hutbe ve vaazlarla, Kur'an kurslarındaki derslerle, bunların dışında konferans, radyo ve TV programlarıyla vatandaş ve soydaşlarımızı, yurtiçinde ve yurtdışında, din konusunda aydınlatmakta, bu konuda yeni projeler geliştirmektedir. Biz, kültürel bir rekabet alanı haline gelen dinlerin karşılaşması konusunda halkımıza ve bu alandaki bilgi-birikimimize güveniyor, üzerimize düşeni yapmaya çalışıyoruz. Misyonerlik faaliyetlerinin önlenmesi için akılcı tek yolun eğitimli, inançlı ve bilinçli bir toplumdan geçtiğine inanıyoruz.

S. 4. Vatandaşlarımızın Hıristiyanlığı seçmelerinde dini bilgi eksikliği bir sebep ise, toplumu din konusunda aydınlatmakla görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Anayasal görevini gereği gibi yapabilmesi için planlanmış ve yürütülmekte olan çalışmalarınız var mıdır?

C. 4. Hükümetimiz, mevcut şartlar ve imkanlar ölçüsünde Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hizmet ve çalışmalarını desteklemektedir. Başkanlığın en önemli ihtiyacı, çalışanlarının niteliğini yükseltmek ve sayısını arttırmaktır. Başkanlığın 12.916 kadrosu boştur. 6.400 uzun süreli vekil İmam-Hatip atandığı halde, bugün 9.299 camide din görevlisi yoktur. 2004 yılı içerisinde 100 vaiz, 400 imam-hatip, 50 Kur'an kursu öğreticisi ve 50 müezzin-kayyım olmak üzere, toplam 600 kişi atanacaktır.

S. 5. Ülkemizin her yerinde, özellikle apartman altlarında ve dairelerde, hatta hiç Hıristiyan olmayan yerlerde Kiliseler açıldığı veya açılmaya çalışıldığı bilinmektedir. Misyonerlerin Ülkemizde açtığı Kiliselerin sayıları, her kiliseye göre cemaatlerinin sayıları, yürüttükleri hizmetlerin giderleri, bu giderlerin nereden ve nasıl karşılandığı konularında Diyanet İşleri Başkanlığı'nda bilgi var mı?

C. 5. Diyanet İşleri Başkanlığında mevcut bilgilere göre, ülkemizde camiler dışında, 280'i kilise, 36'sı havra olmak üzere, toplam 316 yasal mabet bulunmaktadır. Kiliselerden 102'si her gün, 146'sı ara sıra açık, 68'i ise kapalıdır. Yasal kiliselere devam eden Hıristiyan cemaatin sayısı 50.000 civarındadır. 2003 rakamlarına göre Türkiye'de yasal olmayan 69 kilise mevcuttur. Problem, genelde misyonerlerin açtığı bu kiliselerdedir. Misyoner örgütlerin başlıca gelir kaynağının, Hıristiyanlar ve bazı kurumlarının yaptığı yardımlar olduğu bilinmektedir.

S. 6 . Ülkemizdeki misyonerlik faaliyetlerinin etkisiz kalması ve vatandaşlarımızın bu tür çalışmalardan korunması için geleceğe yönelik plan ve projeleriniz var mı?

C. 6. Diyanet İşleri Başkanlığı, gerek kendi bünyesinde, gerekse akademik çevrelerle işbirliği yaparak, toplumumuzun din konusunda daha iyi aydınlatılması için projeler geliştirmektedir. Din İşleri Yüksek Kurulu, yıkıcı ve bölücü etkinliklere karşı geniş bir rapor ve eylem planı hazırlamıştır. Ayrıca bünyesinde bir komisyon kurmuştur. Biz de, bize düşen desteği sağlamaya çalışıyoruz.

S. 7 Çalışmalarınızda İçişleri Bakanlığı ve diğer kurum ve kuruluşlarla, sivil toplum örgütleriyle işbirliğiniz var mıdır?

C. 7. Diyanet İşleri Başkanlığı gerek kamu kurum ve kuruluşları gerekse ihtiyaç duyuldukça sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmaktadır.